

„Długi – wspólny problem”

Jak to robią inni?

Anglia

W dziesiątym numerze biuletynu przedstawiamy Państwu, w jaki sposób wspiera się w Wielkiej Brytanii osoby obciążone zadłużeniem czynszowym. Artykuł został przygotowany przez naszego francuskiego partnera Laurenta Berthela.

Wskaźnik zadłużenia brutto gospodarstw domowych w Wielkiej Brytanii wynosił w 2011 r. 138,5 %. Średnie zadłużenie gospodarstwa domowego wynosiło 54.000 funtów (większość stanowią kredyty hipoteczne), a średnie zadłużenie na osobę dorosłą: 29.000 funtów. Rocznie około 3 mln osób prosi o poradę w zakresie zadłużenia.

W Zjednoczonym Królestwie istnieje wiele możliwości postępowania z długiem, poza skrajnym rozwiązaniem, którym jest bankructwo (bankrupcy). Informacje podane poniżej dotyczą Anglii, w innych częściach Zjednoczonego Królestwa (Szkocja, Walia i Irlandia Północna) istnieją nieco inne warianty tych rozwiązań.

Plan zarządzania Długiem (Debt Management Plan)

to porozumienie z wierzycielami dotyczące spłaty długu. Istnieje wiele firm, czy podmiotów, które podejmują na rzecz klienta negocjacje z wierzycielami - niektóre **za darmo**.

Nakaz Administracyjny (Administration Order). Na mocy decyzji sądu wszystkie nie priorytetowe długi są przekazane w formie miesięcznej raty sądowi, który w dalszej kolejności rozdziela tę sumę między wierzycieli. Wierzyciele nie mogą podjąć jakiegokolwiek akcji przeciwko dłużnikowi, dopóki płaci **on** sądowi. Warunkiem zastosowania tego rozwiązania jest stosunkowo małe zadłużenie (długi nie mogą przekraczać 5000 funtów oraz **musi istnieć możliwość spłacenia długów priorytetowych**).

Dobrowolne Porozumienie Indywidualne (Individual Voluntary Agreement). Porozumienie to jest negocjowane, sformułowane i monitorowane przez niezależnego adwokata (sollicitor), bądź księgowego zwanego „Insolvency Practitioner”. Wierzyciele, u których suma zobowiązań dłużnika przekroczy 75% muszą wyrazić na to rozwiązanie zgodę. Dłużnik ma możliwość konsolidacji wszystkich zobowiązań.

Projekt „Długi – wspólny problem” współfinansowany przez Szwajcarię w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej

---

Nakaz o Umorzenie Długu (Debt Relief Order). Rozwiązanie to stosowane jest w przypadku osób średnio zadłużonych (do 15000 funtów zadłużenia), z bardzo ograniczonymi możliwościami spłaty, wynoszącymi mniej niż 50 funtów miesięcznie dostępnych po zapłaceniu rachunków domowych. Po roku wszystkie długi zapisane w tym nakazie są umorzone. Można ubiegać się o Debt Relief Order tylko za pośrednictwem wykwalifikowanego doradcy.

W Wielkiej Brytanii istnieje również wiele organizacji, które pomagają osobom zadłużonym. Niektóre z nich świadczą usługi przede wszystkim określonym grupom dłużników, bądź w kontekście uruchomienia i przeprowadzenia określonej procedury oddłużeniowej.

Informacje o poradnictwie dla osób zadłużonych są dostępne w raporcie „Debt Advice in the UK” przygotowanym na zlecenie Money Advice Service (niezależna organizacja, powołana przez rząd w 2010 r., która działa w zakresie edukacji finansowej dla mieszkańców Wielkiej Brytanii).

Wiele podmiotów świadczy usługi osobom zadłużonym w ramach działalności komercyjnej. Jednak w większości przypadków, opłata jest podnoszona jedynie w przypadku zawarcia porozumienia z wierzycielami (Debt Management Plan, Individual Voluntary Agreement).

Funkcjonuje też wiele podmiotów, świadczących osobom zadłużonym bezpłatne usługi:

- **Citizens Advice Bureaux** (odpowiedniki i pierwowzór polskich Biur Porad Obywatelskich). Organizacje te przyjmują najwięcej (31%) gospodarstw domowych szukających porad w zakresie zadłużenia. Organizacje te finansowane są w większości przez rząd, jednak otrzymują również znaczne dotacje z sektora prywatnego. CAB są najczęściej wymieniane w literaturze jako świadczące porady i są najbardziej znane wśród mieszkańców Wysp Brytyjskich.
- **Consumer Credit Counselling Service (CCCS)**, do których się zwraca 24% zadłużonych gospodarstw domowych. Mają największy udział w opracowaniu bezpłatnych Planów Zarządzania Długiem (Debt Management Plan). Jedynym źródłem finansowania ich działalności doradczej jest tzw. schemat „FairShare”, w ramach którego 10% odzyskanego długu zostanie wpłacone przez wierzyciela jako darowizna.
- **Money Advice Trust (MAT)** przyjmuje 12% osób zadłużonych. MAT uruchomiło poradnictwo telefoniczne Business Debtline (BDL) oraz National Debtline (NDL). Organizacja otrzymuje dotacje zarówno z sektora prywatnego (52%) jak i publicznego (48%).
- **Payplan** obsługuje ok. 9% osób zadłużonych. Stosuje również schemat „FairShare”. Organizacja działa przede wszystkim przy zawarciu Debt Management Plans.

Jeśli powyżej opisane rozwiązania są dla Państwa interesujące, lub nasuwają się jakieś pytania, prosimy - piszcie do nas. Zapraszamy również do wypełnienia ankiety umieszczonej na stronie internetowej projektu.